

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího práce)

Práci předložila studentka: Tereza Kamal

Název práce: Immigrants or Refugees: A New Type of Exodus from Mexico to the United States

Vedoucí práce: Kryštof Kozák

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Tereza Kamal zkoumá proměny struktury migračních toků z Mexika do Spojených států. Hlavním cílem je zodpovědět na otázku, jakým způsobem ovlivnila migraci zvýšená míra násilí v Mexiku po roce 2006. Autorka se nejprve věnuje problematice migrace v historickém kontextu, poté analyzuje působení kartelů v mexické společnosti. Na závěr dává tyto dvě oblasti do vzájemných souvislostí a ukazuje proměnu, kterou migrační toky prošly.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Autorka si zvolila téma, které je z hlediska socioekonomického vývoje na severoamerickém kontinentu dlouhodobě relevantní a navíc je i vysoce aktuální. Práce má vymezenou strukturu, autorka podrobně analyzuje problematiku migrace a poté příčiny i důsledky současné bezpečnostní situace v Mexiku. Metodologicky spočívá těžiště práce v historické deskripci migračních procesů a bezpečnostní situace v Mexiku, přičemž autorka hledá vzájemné souvislosti těchto dvou oblastí. Zmíněn je i teoretický koncept „human security“, který by však bylo potřeba ještě rozvést a přesněji vydefinovat pro účely základní výzkumné otázky. Název první kapitoly „Research on Immigration Has Generated Contrasting Perspectives“ je trochu matoucí a neodpovídá úplně jejímu obsahu.

Autorka shromáždila dostatek relevantní literatury, pracuje kriticky s dostupnými primárními prameny (zejména vládními prohlášeními a statistikami). V sekci věnované pramenům autorka sama uvádí hlavní nedostatky dostupných dat a mezery, které by měly být zaplněny dalšími podrobnějšími studiemi. Práce je doplněna řadou příloh ve formě tabulek a grafů, které přehledně demonstrují vývoj jednotlivých ukazatelů.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Předkládaná práce je po jazykové stránce na relativně dobré úrovni, autorka používá konzistentní citační normu. Práce obsahuje formální náležitosti vyžadované pro diplomovou práci. Práci by však prospěla pečlivější editace, která by odstranila zbývající překlepy a stylistické přehmaty (např. effected na str. 10, opakované psaní procent bez mezery, např. 65percent na str. 29, velká písmena v „of Mexican Migration has...“ na str. 52, opakované psaní tisíců s tečkou místo s čárkou, např. 10.000 na str. 55, „200.000 Mexicans“ na str. 56. Tyto nedostatky se však dají snadno odstranit v případě úvah o další práci s textem.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Celkově se jedná o zodpovědně zpracovanou práci, která využívá historický kontext a dostupná data pro představení aktuálně velmi relevantní otázky. Mezi silné stránky práce lze zařadit její široký záběr a snahu o hlubší pochopení historického i sociálního kontextu, který je pro daný problém analyticky velmi důležitý. Velmi kvalitní je i sekce o azylovém právu a jeho případné aplikaci na situaci v Mexiku.

Slabší stránkou práce je pak její určitá kompoziční a metodologická roztříštěnost, kdy jednotlivé kapitoly důkladně a do hloubky zpracovávají danou problematiku (migrace, bezpečnost), nicméně nejsou vždy jasně provázány s centrálním tématem změn migračních vzorců. Autorka sama uvádí, že by bylo potřeba získat více

podrobnějších dat, aby se daly hypotetické závěry potvrdit, nicméně ta zatím k dispozici nejsou. Proto se přes veškerou snahu podařilo naplnit cíle práce pouze částečně. Práce totiž například nezkoumá, nakolik se v případě migrace bohatých mexických obchodníků nejedná o bývalé překupníky, kteří se rozhodli s ilegálním obchodem skoncovat a chtějí si pouze v klidu užívat nabyté bohatství. Některé části práce znějí spíše jako kritická doporučení pro vládní politiku, a pokud je autorka chtěla v práci mít, tak by bylo je přehledně označit a systematicky zařadit spíše na konec práce.

Násilí je v předložené práci obecně popisováno spíše řečí čísel a statistik, nicméně pokud zkoumáme jeho dopad na rozhodnutí emigrovat, bylo by vhodné doplnit suchá čísla s osobními příběhy konkrétních migrantů. Šel by také vytvořit profil nejohroženějších sociálních skupin a ten porovnat se skutečnými nedávnými migranty. Z hlediska proměn migračních toků by práci prospěla i rychlá komparace s vývoje migrace ze států Střední Ameriky přes Mexiko, neboť jsou to právě oni, kdo se nejčastěji stávají obětmi násilí v Mexiku.

Téma jako celek mohlo být v závěru zasazeno do širšího rámce obecnějších diskusí, například ohledně významu konceptu *human security* pro migraci, což je aktuální i v případě Sýrie či Egypta, či z hlediska jeho implikací pro současné úvahy o reformě imigračního systému ve Spojených státech. V mezinárodním kontextu by pak bylo možné komparativně zmínit i obdobný fenomén migrace bohatých Rusů do Spojeného království či České republiky, který s sebou přináší jiná výzvy z hlediska migrační politiky než tradiční migrace za prací. Dílčí závěry a hodnotící soudy, které se týkají jednotlivých kapitol či sekcí, jsou sice podnětné, nicméně by měly být příměji navázány na hlavní téma práce.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Pokud přijmeme tezi, že opravdu dochází k výrazné strukturální změně v migraci z Mexika, jaké to bude mít dopady na debatu ohledně imigrační politiky ve Spojených státech?

Proč násilí v Mexiku nevyvolalo ještě výraznější migrační toky směrem do Spojených států?

Není vyšší počet žádostí o legální vstup do USA spíše výsledkem zpřísněných bezpečnostních opatření na hranici s USA?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji známku **velmi dobře**.

Datum: 21.8.2013

Podpis: Kryštof Kozák
